

DE FINSE QUEEN OF CRIME

DE Kati
Hiekkapelto
KOLIBRIE

LITERAIRE THRILLER

Over het boek

Een moord op een hardlooppad. Het slachtoffer: een jonge vrouw, in haar zak een amulet met de beeltenis van een Azteekse god. Het moordwapen: een hagelgeweer.

Een tweede moord: dezelfde omgeving, dezelfde methode, hetzelfde sieraad. Op grond waarvan kiest de moordenaar zijn slachtoffers uit? Houden de sieraden verband met een geheime cult? Wie is de volgende die sterft?

Anna Fekete, die als kind tijdens de oorlog in Joegoslavië naar Finland is gevlucht, is net begonnen met haar werk als politierechercheur in een Noord-Finse stad als ze midden in een opzienbarend moordonderzoek terecht komt. De situatie wordt er niet makkelijker op wanneer haar partner Esko openlijk zijn racistische opvattingen spuit. Verder is er nog het Koerdische meisje Bihar dat kopzorgen veroorzaakt; uit angst voor eerwraak neemt zij contact op met de politie, maar tijdens de verhoren slikt ze haar woorden weer in. Als Anna haar nu de rug toekeert en Bihar iets overkomt, zou ze het zichzelf nooit kunnen vergeven.

‘Hiekkapelto geeft de lezer een onsentimentele kijk op de Finse maatschappij en de culturele tradities aldaar, de Finse obsessie met jagen en wapens inclusief. Een veelbelovend debuut!’ – *The Irish Times*

Over de auteur

Kati Hiekkapelto (1970) is afkomstig uit Oulu, een stad in het noordwesten van Finland. Ze is opgeleid tot remedial teacher en heeft lesgegeven aan immigranten. Ze woont samen met haar man, drie kinderen en een grote dierenschaar op een oude boerderij in Hailuoto, Finland, en heeft ook in de Hongaarse streek in Servië gewoond. Als ze niet schrijft, treedt ze op met haar punkband Parrakas nainen (Vrouw met baard). *De kolibrie* is haar debuut.

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Kati Hiekkapelto

De kolibrie

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

Kolibri

© Kati Hiekkapelto

First published in 2013 by Otava Publishing Company Ltd. with the Finnish title *Kolibri*. Published in the Dutch language by arrangement with Otava Group Agency, Helsinki.

Vertaling

Annemarie Raas, via het Scandinavisch Vertaal- en Informatiebureau Nederland (SVIN)

Omslagbeeld

© Nicola Smith / Trevillion Images

Omslagontwerp

b'IJ Barbara

© 2016 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

ISBN 978 94 005 0379 3

NUR 305

This work has been published with the financial assistance of FILI – Finnish Literature Exchange.

FILI
FINNISH LITERATURE EXCHANGE

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veelevoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Die nacht trad Klaas Vaak op als handlanger van de Gestapo. Toen hij brrm brrm op weg ging om z'n ronde te doen, stopte hij de blauwe plunje in de was en trok 'n lange leren jas en glimmende laarzen aan; hij smeed me in de auto en bracht me weg. Zijn riem had zo'n snel openende gesp. Je raadt nooit waarom. Ik durfde dus écht niet in slaap te vallen, ook al was 't 'n lange reis.

Ik heb verminkte en gestenigde mensen gezien, echt waar, als kind, en eigenlijk zou ik getraumatiseerd moeten zijn of zo, maar dat ben ik dus niet. Maar ik weet hoe me eigen lijf eruit zal zien als 't dood is, en ik heb gehoord over meisjes die van 't balkon waren gevallen, de engelen van Rinkeby en Clichy-sous-Bois, die dus toch niet bleken te kunnen vliegen. En ik ken één meisje die gewoon is verdwenen, *wallahi*. Iedereen wist dat ze werd teruggebracht naar d'r geboorteland om te trouwen met een of andere vieze vetzak, zo iemand met gouden tanden en van die worstvingers. Zo werd de eer van d'r familie gered, oef oef, alle bloedverwanten slaakten 'n zucht van verlichting en plakten 'n godverdomme-wat-gaat-'t-toch-goed-met-ons-glimlach op hun lippen for ever. Iedereen behalve dat meisje natuurlijk. En die viezerik kreeg er 'n leuk speeltje bij. Iets waar ie die stinkende worsten van 'm in kan steken.

Klaas Vaak reed me naar m'n oom en tante, in 'n andere stad en 'n andere wijk, naar de bank in de woonkamer, en ik lag daar maar, echt helemaal verstijfd zeg maar, en ik hoorde elk ritseltje, zo van: wanneer komen ze om me te vermoorden? Ik hoorde hoe me tante de kraan in de keuken opendraaide. Hoe ze fluisterde aan de telefoon. Fluisterde met m'n oom. Ergens mee ritselde. Ik weet niet op wat voor manier ze m'n oom en tante zijn, dus op z'n Fins bekeken, zeg maar. Voor zover ik weet wonen de broers en zussen van

m'n ma allemaal in Zweden, en m'n pa z'n enige broer is al jaren geleden gestorven. Dit waren 'n oom en tante zoals wij 't bekijken. Oeroude kennissen. In de verte familie van m'n pa's. Ze gingen nooit slapen en aten vast en zeker ook nooit, hoewel ze voor mij wel brood neerzetten op de salontafel. 't Was alsof ze de hele tijd in staat van paraatheid of zo verkeerden. Op wat voor bevel zaten ze eigenlijk te wachten? Zo van: mik dat kind maar van 't balkon, oeps foutje. Of van: 't vliegtuig vertrekt over twee uur, we hebben de tickets!

De zitbank rook dus gewoon naar Koerdistan. Ik snap dus echt niet hoe ze erin slagen die stank overal mee naartoe te nemen en te bewaren: in zitbanken, tapijten, gordijnen, behang, de tv, zeep, haren, huid. Hoe dragen ze die met zich mee? In 'n potje of zo? En hoe slagen ze d'r in die stank honderden jaren te bewaren en ook nog over afstanden van duizenden kilometers? Of is 't soms echt zoals dat lied wat ze zingen, zo van: Koerdistan is de lucht die ik adem. Oom en tante hielden me de hele tijd in de gaten en lieten me zelfs de deur van de plee niet dichtdoen wanneer ik moest pissen. Alsof ik via 't riool of zo had kunnen verdwijnen, of via de ventilatiebuisen of zo. Ik kon toch zeker op geen enkele manier ontsnappen? Ik telde wel 't aantal voetstappen en de tijd die het zou duren als ik de gang in zou rennen naar de voordeur, 't slot zou opendraaien en schreeuwend om hulp 't trappenhuis in zou duiken, op weg naar buiten, naar de vrijheid. Maar oom en tante zaten de hele tijd in de keuken, die zich aan 't eind van die sprint bevond die toch al 'n eeuw leek te duren, met de keukendeur als 'n gapend keelgat in de gang, meteen naast de voordeur. Ze zouden me sowieso te pakken krijgen voordat ik kans zou zien naar buiten te rennen. En ik wist dat de deur op 't nachtslot zat en dat m'n oom de sleutel had. Dat hadden ze me in duidelijke woorden uitgelegd nadat ze de voordeur op slot hadden gedraaid en de deurketting erop gedaan en 't voorportaal hadden dichtgedrukt als de grendel van 'n gevangenis. In Finland was ik zogenaamd veilig. En toch was ik banger dan ik als koter ooit geweest was, in het land waar de plas-sen bloed op straat lagen maar waar m'n pa en ma in elk geval af en toe nog 's lachten.

Ik kon daar niet gewoon maar 'n beetje liggen wachten tot die godverdommese KGB-Klaas Vaak zou binnenglippen en zeggen

van: nu, en vervolgens doen ze me echt iets aan. Ik móést iets doen. Ik pakte me mobieltje uit me tas. Het was al 'n wonder dat ze hadden vergeten dat af te pakken. Echt 'n ontzettende blunder. Waarschijnlijk waren zij ook bloednerveus.

Ik tikte het nummer in dat me meteen op de eerste schooldag was geleerd, veiligheid voor alles en zo, weet je wel, yeah, zo is Finland. Destijds als kind was ik doodsbang dat ik dat zou moeten bellen, dat 'r brand zou uitbreken of zo of dat me moeder 'n hartaanval zou krijgen en dat ik dan niet zou kunnen uitleggen wat 'r aan de hand was. Ze zouden toch niet begrijpen wat ik zei. Dat nummer gaf me echt totaal geen veilig gevoel weet je, dat werd 'r zelfs alleen maar minder van, begon te zwabberen, te kraken en te knappen. Ik had nachtmerries over alle mogelijke noodsituaties. Ik nam mezelf voor naar de burens te rennen, wat ik thuis zou hebben gedaan, maar na een paar weken was ik daar ook niet meer zo zeker van, toen ik besepte dat ik niemand van de burens kende, behalve dan dat mens op de begane grond dat naar me spuugde.

Nu ken ik de juiste woorden. Ik ken een totaal nieuwe taal en die ken ik beter dan m'n vorige taal, en als 't moest zou ik het nummer van Staatsbosbeheer kunnen bellen en gegarandeerd dat ze dan Koerdistan niet terughoren in m'n Finse accent.

En wat ik ook weet is dat je de politie hier kan vertrouwen, meestal tenminste, en zolang je geen Dublin-geval bent of ander waarde-loos afval waarvan de dictators van de immigratiedienst vinden dat 't moet worden teruggestuurd. OMG, ik lach me kapot maar 't is dus echt zo: ik ben gewoon echt officieel Fins. 'n Lot uit de loterij, ook al ben ik hier niet geboren, misschien niet alle zeven cijfers goed maar toch wel zes en dan nog het reservegetal. Ik had ook geen andere keus dan in wonderen te geloven. Ik belde het alarmnummer.

Augustus

1

Het was stil in het bos, dat als een groepje wilgen langs de rand van het zaagselpad begon. De schaduwen van de takken versmolten met de invallende schemering. De lichtgekleurde sportschoenen kwamen met een gedempte bons neer op het door zaagmeel gevormde hardlooptraject. De benen smeedden de grond, de sterke en getrainde spieren deden hun werk efficiënt en het hart sloeg in precies het juiste ritme. Om dat te voelen had ze geen polsmeter nodig, ze zou echt nooit overwegen zo'n ding te kopen. Ze kende haar lichaam en de grenzen die ze eraan kon stellen. Na de eerste kilometer begon de lichte stijfheid van het begin weg te ebben, haar benen werden lichter en haar ademhaling werd gelijkmatiger, en haar loopje vond dat genotvolle, ontspannen ritme waarin ze tot het eind van de wereld zou kunnen doorrennen.

Het kostte geen moeite de vochtige, door de regen opgefriste, zuurstofrijke lucht in te ademen. De longen zogen die naar binnen en bliezen die weer uit als blaasbalgen, die vandaag niet stuk te krijgen waren. Haar hele lichaam was al met zweet bedekt. Als ik nu zou stoppen en me zou uitkleden, zou ik net zo glimmen als dit vochtige bos, dacht ze. Haar tenen voelden heet aan. Haar handschoenen had ze tijden terug al in haar zak moeten stoppen, ook al waren haar handen toen ze op pad was gegaan nog bevroren geweest. De zweetband om haar hoofd zoog de druppels die naar haar gezicht vloeiden op, haar dikke, donkere haar was bij de wortels doornat. Haar gelijkmatige voetstappen smeedden het zaagmeel, de wereld kromp samen rond het monotone ritme en haar hoofd was heel even vrij van gedachten. Stap, stap, stap, stap, meer bestond er niet in deze boze wereld.

Toen begon ze het in haar knieën te voelen. Haar ademhaling werd sneller, de vermoeidheid begon dan toch te komen. Ze moest iets langzamer rennen nu, om het tot de huisdeur vol te houden. Ver had ze niet meer te gaan. Daarginds doemde de omgevallen boom al op die altijd het begin vormde van de eindsprint. De dikke, zwarte stam had een paar dunne berken meegesleept in zijn val. De wortels staken wild als kobolden omhoog. Ze had al vaak gedacht dat je je daar heel goed achter kon verstoppen.

Op een ander zaagselpad werd de stilte alleen doorbroken door het geritsel van het trainingspak van een eenzame hardlooperster. Het bos zweeg, het geruis van de zee was niet hoorbaar. De vogels zijn blijkbaar nog niet vertrokken, of zijn ze gaan slapen, dacht ze, en precies op dat moment kraste er een kraai vlak bij haar. Ze schrok van het onverwachte geluid, haar hart maakte een sprongetje en meteen daarna klonk er geritsel ergens van opzij, alsof er takken werden omgebogen die vervolgens weer op hun plaats schoten. In het bos liep iemand. Nee, niet iemand maar iets: een vogel, een egel, een insect, welnee kom op zeg, geen enkel insect maakt zo'n lawaai, misschien een vos of een das, bossen zitten immers vol met allerhande beesten, daar hoef je niet zo van te schrikken, sprak ze zichzelf nerveus toe in een poging weer kalm te worden, maar dat lukte niet erg. Ze meerderde vaart en rende te snel. Alle problemen in haar leven woelden in een warboel door haar hoofd. Ze deed aan hardlopen om zichzelf daarvan te bevrijden en had de hele zomer hardgelopen als een bezetene, tot deze avond aan toe. Begon het nieuwe studiejaar maar vast, dacht ze, dan zou ze hier weg kunnen, weg van al het oude zeer, een nieuw hoofdstuk in haar leven beginnen, met een schone lei. Dit soort frases had ze keer op keer tegen zichzelf herhaald vanaf het moment dat de toelatingsbrief van de universiteit was gearriveerd. En toch had ze het gevoel dat ze zich niet zou kunnen losmaken.

Toen de buitendeur van de flat in het slot viel, bevond ze zich al op de eerste verdieping. Een laatste inspanning, op volle kracht omhoog naar de vierde verdieping en hoewel haar kuiten al in de hens stonden, wist ze dat ze het makkelijk zou redden. Het trainingsrondje van vanavond was een van de lichtere op het programma, iets minder dan een uur in een aangenaam tempo, pure vreugde en genot. Ze liet haar

bezwete plunje in een bundeltje op de vloer in de gang vallen, stapte onder de douche, zette de kraan open, liet het hete water over haar rode, bonzende huid kolken, liet het de bijtende zweetdruppels en de schuimende zeep in het rioleringsysteem spoelen dat kriskras onder de stad door liep, waarna de afvalwaterzuiveringsinstallatie zich er druk om mocht maken, die vele mensen aan het werk hield. Die gedachte amuseerde haar. Toen ze uit de douche kwam wikkelde ze zich in een dikke, witte badjas. Ze draaide haar zwarte haren in een tulbandhanddoek, opende een blikje bier en liep naar het balkon om een sigaret te roken. Kil beton en etage na etage met zwarte ramen. Haar wijk. Aan wat voor godvergeten impuls had ze nu weer toegegeven dat ze hier was beland? Ze lachte hardop tegen de wijk, die haar zoals altijd probeerde te bedonderen. Ditmaal deed hij alsof hij sliep. Maar ze wist dat dat slechts schijn was. Alles wat zich achter die stenen muren verborgen hield, had ze gezien. Na het rondje hardlopen stoorde haar dat echter niet meer, en vreemd genoeg plaagde ook de dag van morgen haar niet met zijn komst. De endorfine wroette haar zenuwstelsel om tot een pretpark, en ook toen ze naar bed ging voelde ze zich nog heerlijk. 'Jó éjszakát,' fluisterde ze tegen zichzelf en ze viel in slaap.

De hardloopster jogde buiten adem door het donker wordende bos, waar het nu weer stil was. Op de donkergroene bladeren glommen de regendruppels die de grond niet hadden weten te bereiken. Ze hoorde een luid geritsel achter zich. Dat is een eland of een vos, dacht ze, maar ze geloofde zichzelf nog steeds niet.

Vluchtig keek ze om zich heen. Het is te stil, dacht ze, echt onnatuurlijk stil. In gedachte vervloekte ze het feit dat ze te snel had gelopen, ze kon geen stap meer rennen en hoewel ze echt oprecht bang was en er acuut vandoor wilde, was ze gedwongen terug te vallen in een wandeltempo. Op die manier verbrand je dus geen vet, je krijgt alleen maar last van melkzuur en de dag daarna kun je niets meer. En mijn lichaam moet strakker. Dat moet. Alles moet anders worden, vermaande ze zichzelf terwijl ze niet aan het bedreigende bos probeerde te denken; ze voelde dat ze vanuit de schaduwen in de gaten werd gehouden. 'Debiel,' zei ze hardop tegen zichzelf. 'Ik ben hartstikke debiel aan het worden en eigenlijk is dat maar goed ook. Ik moet gewoon alles vergeten, een eind maken aan deze zonde, mijn

wonden likken en godverdomme wat een clichés weer allemaal, bedenkt toch eens iets origineels.' Haar stem maskeerde het geritsel dat vanuit het bos klonk.

Hijgend liep ze de laatste halve kilometer terug naar de auto, het voelde alsof ze zelfs daartoe niet staat was, dat er nooit een eind zou komen aan die route. En precies op het moment dat de gele auto door de struiken heen zichtbaar werd en ze al moest glimlachen om haar stompzinnige fantasie, zag ze een donkere gestalte voor zich. Iemand zat gehurkt op het zaagselpad. De gestalte kwam plotseling overeind en liep in hoog tempo op haar af.

2

Onvermoeibaar sloeg de regenwolk die al vier dagen lang de hemel aan het zicht onttrok water tegen de stad. De lucht was grijs en kil. De voetgangers die met paraplu's door de ochtenddrukte zigzagden ontweken de spetters die door de auto's werden opgeworpen. De slimsten onder hen hadden rubberlaarzen aangetrokken. Het leek alsof de zomer onherroepelijk voorbij was, hoewel je huid er nog lang niet aan toe was zich los te rukken van de hitte en de aanraking van zeewater. De scholen waren begonnen, de vakanties voorbij, degenen die werkten moesten weer aan de slag en de samenleving keerde terug in haar gevestigde ritme: naar het werk, naar huis, naar het werk, naar huis, niet langer lanterfantten op een bootsteiger of paardenbloempluizen wegblazen.

Om kwart voor acht opende Anna de ingangseur van het grote kantoorpand in het centrum van haar voormalige woonplaats, en ze stapte de hal binnen, die altijd wakker bleef. Ze wierp een blik op de klok en constateerde dat haar nieuwe baas te laat was. Ze diepte een doosje gezichtspoeder op uit haar tas, duwde haar ponyhaar beter in vorm en bracht nog wat lipgloss aan. Ze probeerde diep in te ademen. Ze had een beklemmend gevoel in haar buik. Ze moest plassen.

De neonlampen zoemden achter de roosters. Anna had uiteindelijk toch slecht geslapen. Ze was vroeg in de ochtend ontwaakt en steeds nerveuzer geworden. Desondanks was ze niet moe. De adrenaline maakte haar nog stijve zintuigen soepel.

Een week daarvoor was het verleden opnieuw het heden geworden, toen Anna met behulp van een gehuurd bestelbusje en enkele collega's haar weinige meubels en spulletjes had weggehaald uit de stad waar ze had gestudeerd, die honderden kilometers verderop lag en waar ze sinds haar afstuderen allerlei losse baantjes had gehad. De

meeste spullen had ze al toen ze tien jaar geleden was gaan studeren.

Anna had een appartement gehuurd in Koivuharju, dezelfde wijk waar ze ook haar jeugd had doorgebracht en waar Ákos nog steeds woonde. De buurt had niet bepaald een aantrekkelijke reputatie maar de huurprijzen waren redelijk. Anna's achternaam, met plastic blokletters op de klep van de brievenbus aangebracht, wekte geen enkele verwondering bij de overige bewoners van de flat. Zelfs haar relatief hoge opleidingsniveau week niet al te zeer af van het gemiddelde bewonersprofiel, want in Koivuharju hadden verrassend veel leerkrachten, artsen, ingenieurs en fysici met een buitenlandse achtergrond een onderkomen gevonden. Het enige opvallende statistische verschil was dat Anna werk had, een vaste baan die overeenkwam met haar opleidingsniveau. De fysici in Koivuharju waren al blij als ze als schoonmaker voor iemand konden invallen.

Koivuharju was geen wijk waar mensen graag naartoe wilden verhuizen. Je belandde er. De mensen in het centrum en de buurten daaromheen kenden de naam en de reputatie van de wijk, maar ze wisten niet hoe die eruitzag. Misschien zouden ze zelfs bang worden van de vele moeilijk uitspreekbare achternamen die je in de trappenhuisen op de deuren zag staan.

Anna had niet geprobeerd een appartement in een waardevol pand met hoge plafonds in het centrum van de stad te bemachtigen. Ze had zich altijd al meer thuis gevoeld aan de keerzijde van de gevels, in de schaduwen en de duistere steegjes.

Misschien was ze om die reden wel politieagent geworden.

Inspecteur Pertti Virkkunen arriveerde bijna tien minuten te laat. De kleine, besnorde vijftiger zag eruit alsof hij een stalen conditie had. Hij heette Anna met een enthousiaste glimlach welkom en schudde haar hand zo hard dat haar schoudergewricht ervan kraakte.

'We zijn helemaal in onze nopjes met jouw komst,' zei Virkkunen. 'Het is echt geweldig dat we een agent met een buitenlandse achtergrond in ons team krijgen. Daar wordt op landelijk niveau immers al jaren over gesproken, maar we hebben er nog nooit eentje gezien, hier niet althans, zelfs geen aspirant. Van buitenlandse afkomst, bedoel ik. Hoewel we daar verder wel voldoende ervaring mee hebben. Of, ik bedoel...'

Virkkunen geneerde zich. Anna had zin om iets snedigs te zeggen

en de man te laten wentelen in zijn schaamtegevoel, maar omdat ze niet zo snel iets kon verzinnen, liet ze het er maar bij.

‘Je kunt de eerste paar dagen rustig aan doen, het gebouw en de mensen leren kennen. We hebben momenteel geen spoedgevallen te behandelen, je kunt kalmpjes aan beginnen,’ babbelde Virkkunen terwijl hij Anna van de ene afdeling naar de andere meevoerde.

‘Dit is immers je eerste aanstelling, en sowieso je eerste baan bij de recherche, dus ook in dat opzicht krijg je even de tijd om te settelen en met onze werkwijze kennis te maken. We beginnen elke ochtend om acht uur met een vergadering. Die is hoofdzakelijk bedoeld als situatieschets en om de werkzaamheden te verdelen. Eén keer per week is er een vergadering van het analyseteam. Nauwkeuriger tijdschema’s en je eigen dienstrooster krijg je van onze secretaresse.’

Anna knikte en liep achter Virkkunen aan terwijl ze zich de locatie van de gangen en afdelingen in het geheugen probeerde te prenten, om een soort plattegrond in haar hoofd te hebben. In de zomer na haar eindexamen had ze als oproepkracht op de afdeling Vergunningen van het hoofdbureau van politie gewerkt, in het grote kantoor op de begane grond. Ze had geholpen bij de behandeling van honderden paspoortaanvragen, van mensen die er vlak voordat ze op vakantie gingen achter kwamen dat hun reisdocumenten waren verlopen. Ze had gestempeld en gearhiveerd, kasten opgeruimd en koffiegezet en tegen het eind van haar termijn zelfs mogen kennismaken met de verschillende fases van het paspoortproductieproces. Wat de overige afdelingen betreft was het gebouw haar volkomen vreemd. Het voelde als een doolhof, zoals grote panden dat altijd doen in het begin.

Virkkunen voerde Anna mee naar de derde verdieping, waar de afdeling Gewelddsmisdrijven en zijn eigen werkkamer gelegen waren. De kamer was groot en licht. Hij bevond zich halverwege de gang, tegenover de koffiekamer. De mappen en papieren lagen keurig geordend op de planken die de muren bedekten, en de computer op het bureau stond uit. Voor het raam hingen drie weelderige hangplanten, op de grond stond een yuccapalm zo groot als een boom. Aan de muur hing een foto van een blonde vrouw en drie blonde kinderen. Ze stonden glimlachend op een exotisch zandstrand, met de zee en de zonneschijn achter zich, zoals het een gelukkig vakantie vierend gezin betaamt.

De thermoskan en koffiekopjes waren op een metalen serveerwa-

gen de kamer in gerold. In een mandje, onder een doek, lagen de verplichte koffiebroodjes te wachten. Anna vroeg zich af of ze het lef had die af te slaan. De kamer was zo groot dat er nog een tweede tafel in paste, voor vergaderingen. Rond die tafel zaten drie personen te wachten, agenten in burger.

‘Goedemorgen iedereen,’ zei Virkkunen. ‘Dit hier is onze nieuwe hoofdagent, Anna Fekete.’

Twee van de agenten stonden onmiddellijk op om haar te begroeten.

‘Goedemorgen, en heel hartelijk welkom bij ons team, echt geweldig dat we er een vrouw bij krijgen, die kerels werken je soms zo op de zenuwen. Ik ben Sari. Sari Jokikokko-Pennanen, een beetje een monsterlijke naam helaas.’

Een lange, blonde vrouw van ongeveer dezelfde leeftijd als Anna glimlachte met heel haar wezen en stak een slanke arm uit, om met een aangenaam stevige en warme greep Anna’s hand vast te pakken.

‘Goedemorgen iedereen. Het wordt trouwens uitgesproken als Fèkètè. Hartstikke leuk om hier te komen werken, spannend ook wel een beetje.’

‘Dat is nergens voor nodig, het gerucht gaat dat je een verdomd goede agent bent, we zijn echt heel blij dat we je hebben weten te strikken. Maar hé, je spreekt echt ontzettend goed Fins, ik hoor zelfs geen accent,’ zei Sari.

‘Dank je. Ik woon ook al vrij lang in Finland.’

‘O, hoe lang dan?’

‘Twintig jaar.’

‘Dan was je dus nog een kind toen je hiernaartoe kwam.’

‘Ik was negen, want we arriveerden in het voorjaar. Die zomer werd ik tien.’

‘Wauw. Daar moet je me een keer alles over vertellen, maar eh... dit hier is Rauno Forsman.’

Een sympathiek ogende man van eveneens een jaar of dertig stak zijn hand uit en begroette Anna met een nieuwsgierige blik in zijn blauwe ogen.

‘Goedemorgen, en ook welkom.’

‘Goedemorgen, aangenaam kennis te maken,’ zei Anna, en ze voelde hoe de duizenden vleugels in haar maag ophielden met fladderen en hoe de gespannenheid in haar nek en schouders minder werd. Ze vond deze mensen aardig, vooral Sari.

De derde persoon aan de tafel was blijven zitten. Virkkunen stond op het punt zich met een geïrriteerd gezicht naar hem om te draaien toen de man zijn mond opendeed.

‘Goedendag,’ zei hij min of meer in Anna’s richting, waarop hij zich meteen tot Virkkunen wendde. ‘De alarmcentrale heeft vannacht een telefoontje gekregen, een of andere medelander of hoe je die tegenwoordig ook moet noemen belde in paniek dat ze dreigden haar te vermoorden. Zullen we dus maar aan de slag gaan?’

Virkkunen schraapte zijn keel. ‘Esko Niemi,’ zei hij tegen Anna. ‘Je partner.’

Onder Esko’s met couperose bevelkte hangwangen vandaan klonk gesnuif. Misschien is hij verkouden, dacht Anna terwijl ze hem begroette. De man stond op en stak zijn hand naar haar uit. Die was groot en ruw, zo eentje waarvan je zou denken dat die met een ijzeren polsgreep criminelen in het gevang werpt, maar hij bleek verrassend slapjes te schudden. Anna haatte dat soort slappe handdrukken. Ze wekten een onbetrouwbare eerste indruk. Bovendien keek de man haar nog steeds niet aan. Op dat moment nodigde Virkkunen de aanwezigen uit om koffie te nemen, waarop de agenten naar de serveerwagen liepen, van waaraf een verlokkelijke geur opsteeg. De licht gespannen sfeer verdween, Anna werd door een familiair gebabbel omringd. De verse, nog warme koffiebroodjes smaakten goed.

Toen de koffie was gedronken en het zoete brood gegeten, vroeg Virkkunen Esko de gebeurtenissen van de voorgaande nacht nader te beschrijven.

‘Het meisje had haar huisadres opgegeven, in Rajapuro, en de surveillancewagen is daar vanochtend geweest, maar ze bleek niet thuis te zijn. De vader, moeder en twee jongere kinderen waren wel aanwezig, maar de belster dus niet. Het gezin – het gaat om Koerden trouwens – had zo’n *ahlam sahlam* geschopt dat het hele gebouw wakker was geworden,’ ging Esko verder.

‘Meisje? Degene die met de dood werd bedreigd was een meisje?’ vroeg Anna.

‘Dat heb ik net toch al gezegd,’ antwoordde Esko zonder haar aan te kijken, en hij ging verder: ‘De vader had verteld dat het meisje bij familie in Vantaa logeerde. En hier staat dat de vader ook verder het woord heeft gevoerd. De veertienjarige zoon van het gezin... de namen van zulke lui kun je onmogelijk onthouden,’ mompelde Esko

terwijl hij door een stapel papier op de tafel bladerde, ‘Mehvan. Die veertienjarige Mehvan dus had als tolk gefungeerd.’

‘Werd er geen officiële tolk opgeroepen?’ vroeg Anna. ‘Kinderen mogen toch zeker niet als tolk worden ingezet, en al helemaal niet in zulke brute aangelegenheden.’

‘Uiteraard is die opgeroepen, maar de dienstdoende tolk was op dat moment in het ziekenhuis in verband met een andere opdracht. Een andere tolk kregen ze in die chaos niet te pakken, en het zou ook een behoorlijke verspilling van gemeenschapsgeld zijn geweest trouwens, nachttoeslag en dat soort dingen voor twee tolken. De agenten kregen daarop het bevel de situatie zo veel mogelijk ter plaatse uit te zoeken. En dat is ook gebeurd. Bij ernstige zaken kun je niet wachten. De jongens hebben alles precies zo gedaan als was bevolen.’

‘Dat was in Bosnië ook zo,’ mompelde Anna.

‘Wat?’ vroeg Esko.

Eindelijk keek hij haar aan met zijn gezwollen, rode ogen. Ze probeerde stokstijf terug te staren. Ze had nu al een hekel aan die man, hoewel ze hem nog maar een paar minuten kende.

‘Niets. Ik heb niets gezegd.’

Ze was gedwongen haar ogen neer te slaan.

Met een tevreden uitdrukking op zijn gezicht haalde Esko nog een kop koffie.

‘Hoe dan ook, in dat appartement leek alles uiteindelijk wel in orde te zijn,’ ging Rauno op verzoenende toon verder. ‘Geen van de gezinsleden wist wat de dochter zich nou weer in het hoofd had gehaald en waarom. De politie is in Vantaa geweest om te controleren waar het meisje was. Ze bleek – haar naam is trouwens... moment... Bihar – in goede gezondheid op het adres te verblijven waar ze ook geacht werd te zijn. Het meisje had tegen de agenten uit Vantaa gezegd dat iemand misschien voor de gein namens haar had gebeld. Of anders had ze een nachtmerrie gehad en slaapdronken een telefoontje gepleegd. Naar het schijnt slaapwandelt ze wel vaker. En ze praat in haar slaap. Wat ze zich na afloop dan niet meer herinnert.’

‘Tamelijk vreemd verhaal,’ zei Anna.

‘Vind ik ook,’ zei Sari.

‘Wat is daar vreemd aan, als ze zelf zegt dat ze per ongeluk heeft gebeld?’ wilde Esko weten.

‘Wie belt er nou per ongeluk naar de alarmcentrale?’ vroeg Sari.

‘Daar bellen mensen goddomme ook naartoe als ze hun huissleutels aan de binnenkant van de deur hebben laten steken, of als hun lievelingspoedel een snotje in z’n oog heeft,’ zei Esko.

‘Dat is iets anders. Het gaat er nu om dat er per ongeluk gebeld is,’ zei Sari.

‘Hoe oud is die Bihar?’ vroeg Anna.

‘Zeventien,’ antwoordde Rauno.

‘Een zeventienjarig, Koerdisch meisje dat het alarmnummer belt en zegt dat ze met de dood wordt bedreigd. Ik vind dat toch echt als een nachtmerrie uit het werkelijke leven klinken,’ zei Anna.

‘En hoe was ze zogenaamd in haar eentje helemaal in Vantaa beland?’ voegde Sari eraan toe.

Esko zei niets.

‘Laten we die opname van de alarmcentrale eens beluisteren,’ zei Virkkunen. ‘Zet ’m eens aan, Esko.’

Eerst een seconde lang geruis. De zakelijke stem van de centralemedewerkster. Vervolgens, heel zachtjes, het gefluister van het meisje.

‘Ze vermoorden me. Help me. Mijn vader vermoordt me.’

De centralemedewerkster vraagt of ze dat kan herhalen.

Het meisje zegt niets.

De centralemedewerkster vraagt waar het meisje zich bevindt. Het meisje verstrekt haar huisadres en verbreekt de verbinding.

‘Dat meisje was doodsbang,’ zei Anna.

‘Klopt,’ vond ook Sari. ‘Doodsbang dat iemand haar kon horen.’

‘Waarom zei ze niet waar ze was?’ vroeg Rauno.

‘Misschien wist ze dat niet,’ opperde Sari.

‘Misschien wilde ze dat de politie zich rechtstreeks in het wespennest zou begeven,’ zei Rauno.

‘Waarschijnlijk wist ze niet precies op welk adres ze zich bevond, haar huisadres was het enige wat ze met zekerheid wist en ze had haast, vreesde voor haar leven,’ zei Anna.

‘Misschien wilde ze alleen maar haar pappie ergeren,’ snoof Esko.

‘Is er met de moeder gesproken?’ vroeg Anna.

‘Dat hebben ze geprobeerd. De agenten ter plaatse hebben met nadruk vermeld dat het steeds de man was die antwoord gaf. En die Mehvan,’ zei Rauno.

‘Zul je altijd zien.’

‘Wat doen we hier nu mee?’

‘Er wordt een onderzoek gestart. Eergerelateerd geweld komt als zodanig weliswaar niet voor in de Finse wetgeving, maar we kunnen altijd iets doen met wederrechtelijke bedreiging, en misschien gaat het ook om vrijheidsberoving. Het is nu immers maandagochtend en het meisje zit in Vantaa. Zou iemand van die leeftijd niet op school moeten zitten?’ zei Virkkunen.

Esko zat nadrukkelijk te gapen en begon verveeld ogend op zijn mobieltje te tikken. ‘De leerplicht stopt voor zover ik weet bij zeventien jaar,’ zei hij.

‘Esko, jij zorgt ervoor dat de uitnodigingen tot verhoor vandaag nog de deur uit gaan,’ beval Virkkunen.

‘Hmm.’ Onverschillig veegde Esko de broodkruimels van zijn mondhoeken.

‘Bihar, vader, moeder, broertje en zusje: het hele gezin zo spoedig mogelijk hierheen. En je zorgt voor een tolk, twee indien nodig. Rauno en Sari, jullie zoeken uit hoe het met die verwanten in Vantaa zit, vraag de politie aldaar om assistentie. Anna, jij zou kunnen uitzoeken hoe er in eerdere overeenkomstige gevallen is gehandeld.’

‘Oké,’ antwoordde Anna.

‘Ik heb een ontzettend rot gevoel bij deze zaak. Alsof er een geest uit de fles komt en aanklopt,’ zei Sari.

Precies op dat moment werd er op de deur geklopt. Een vrouw keek door de kier naar binnen en knikte bij wijze van begroeting.

‘In Saloinen, op het hardlooppad van Selkämäa, is een lijk gevonden,’ deelde de vrouw mee.

Iedereen werd stil en bleef roerloos staan. Sari en Rauno keken elkaar met een verbaasde, ongelovige blik aan. Esko’s koffiekopje bleef voor zijn mond in de lucht hangen. Virkkunens stem doorbrak het moment.

‘Dat wordt dus niks met dat rustige begin, Anna,’ zei hij.

3

Anna Fekete snoof een paar keer. Door de regen werd de karakteristieke geur van het bos nog verder versterkt. Het vermolmde strooisel onder de bomen vermengde zich met de geur van nat zaagsel. De schimmels stonden op het punt hun feest te beginnen dat het hele najaar zou duren, maar desondanks rook de lucht lekker fris. De wind liet de takken van dwergberkjes en dichtbegroeide wilgenstruiken ritselen. Hun groene bladeren worstelden met de tikkende regendruppels.

De twintig kilometer lange rit van de stad naar Saloinen had Anna over een druk bereden hoofdweg in zuidelijke richting gevoerd. Voordat ze de snelgroeierende dorpskern bereikte was ze afgeslagen naar een grindweg die naar de kust leidde. Die had een kilometer of drie door bossen en langs braakliggende akkers geslingerd en was uiteindelijk uitgekomen bij een kleine, rechthoekige, met gras begroeide parkeerplaats. Aan de rand daarvan was een groep slijmerige ringboleten uit de grond geschoten. Meteen daarvoor stonden een blauw-witte politie-Saab, een gele Fiat Punto en de burgerpolitieauto van Esko geparkeerd, met daarnaast een aantal agenten in uniform.

Vandaag staat er een intervaltraining op het programma, mijmerde Anna terwijl ze naar het hardlooppad keek dat achter de met geel lint afgezette parkeerplaats begon. Dat verdween in het bos, evenals het lint waarmee het terrein was afgebakend. Ruim tweehonderd meter verderop lag een dode persoon, vertelden de agenten, maar die kon je tussen de bomen door niet zien.

Het lijk was die ochtend iets voor negenen gevonden, door de zesentachtigjarige weduwe Aune Toivola, die in de buurt woonde en een ochtendwandeling had gemaakt. Ze had de gewoonte elke dag om

zeven uur op te staan, een pot koffie te zetten en de helft daarvan vóór haar ommetje te drinken en de andere helft erna. En zoals meestal het geval was, had ze ook die ochtend koers gezet naar het zaagselpad dat op korte afstand van het strand liep. Aune had altijd de mobiele telefoon bij zich die zorgzame familieleden voor haar hadden aangeschaft en daarmee had ze de politie gealarmeerd.

Esko was in zijn eentje en met zijn eigen auto op pad gegaan. Daar had Anna zich aan geërgerd, hoewel ze er nou ook niet bepaald naar had verlangd om een moment alleen met hem door te brengen. Maar toch.

Anna stapte uit haar auto, begroette de agenten en liep naar de surveillancewagen. Daar zat Aune Toivola, samen met Esko. De geüniformeerde agenten maakten een babbeltje met elkaar, in afwachting van toestemming om te vertrekken. Anna nam notitie van de blik van de jongere en knappere van de twee die zich op haar had gevestigd zodra ze ter plaatse was verschenen en die nu over haar achterwerk gleeed terwijl ze zich vooroverboog naar de oude dame.

Op het rimpelige gezicht van de bejaarde vrouw was frustratie te lezen. Anna kreeg zelfs geen kans zich voor te stellen.

‘Ik heb alles al aan die twee vriendelijke jongemannen verteld,’ zei Aune wrevelig. ‘Nu wil ik naar huis. Mijn koffie wordt koud. Ik heb al hoofdpijn. De verpleegkundige van de thuiszorg komt ook zo meteen. Die schrikt als ze me niet thuis aantreft.’

De bejaarde vrouw was overduidelijk vermoeid en misnoegd over het feit dat haar ochtendroutine verstoord was.

Esko zat glimlachend voor in de auto. ‘Aune en ik hebben alles al doorgenomen. Staat allemaal hierin,’ zei hij terwijl hij op een notitieboekje met een blauwe kaft tikte dat hij in zijn hand hield.

Zoveel tijd hadden jullie niet, dacht Anna. Jij was hier hoogstens tien minuten eerder dan ik.

‘Toch zou ik ook zelf nog graag een paar vragen willen stellen,’ zei ze terwijl ze zich tot Aune richtte. ‘Daarna kunt u naar huis. Het duurt niet lang meer.’

De oude dame snoof maar zei niets. Esko hield op met glimlachen. ‘Woont u hier in de buurt?’

‘Iets minder dan een kilometer hiervandaan. Aan de Selkämäantie 55, dat is de grindweg die vanaf de hoofdweg hierheen leidt,’ zei Aune nors terwijl ze met een rimpelige hand in de richting van de weg wapperde die van de parkeerplaats wegvoerde.

‘Heeft u verkeer gezien? Iemand die op weg was naar het hardlooppad of daarvandaan kwam?’

‘Ik heb niets gezien. Mijn huis ligt niet direct aan de weg. En ik zit ook nooit te loeren, trouwens. Ik heb nog nooit het komen en gaan van andere mensen in de gaten gehouden.’

‘En heeft u ook niets gehoord?’

‘Wat?’ zei de oude vrouw. Ze verhief haar stem zodanig dat die een schel gemiauw voortbracht.

‘Heeft u vanochtend iets afwijkends gehoord? Of gisteravond? Of afgelopen nacht? Het geluid van een auto? Een schot?’

Anna merkte dat de vrouw met haar benige vingers haar rechteroor betastte, waarachter zich een gehoorapparaat bevond.

‘Ik heb niets gehoord. Gisteravond heb ik televisiegekeken. Mijn tv staat vrij hard.’

‘En heeft u de door u gevonden persoon al eens eerder gezien?’

‘’s Ochtends is hier nooit iemand. ’s Avonds kan het zijn dat er mensen komen, maar daar weet ik niets van. Ik kom hier ’s avonds nooit. Mag ik nu gaan? De verpleegkundige zal zich zorgen maken en belt dan mijn zoon.’

‘Een paar vragen nog. Wonen hier nog andere mensen in de buurt?’

‘Ene Raappana, maar deze man hier heeft dat allemaal al gevraagd.’

‘En de auto die daar staat, heeft u die eerder gezien?’

‘Dat zou ik niet kunnen zeggen. Natuurlijk rijden hier af en toe auto’s. Er komen behalve ikzelf vast ook nog wel andere mensen hier, vanwege dat verlichte hardlooppad en zo,’ zei Aune.

‘Bedankt. U kunt nu naar huis, maar we komen in de loop van de week nog een praatje met u maken. Als u zich rot voelt en er met iemand over wilt praten: bij de parochie hebben ze mensen die daarvoor bij uitstek beschikbaar zijn. Hier zijn hun contactgegevens.’

‘Als u me nou eindelijk naar huis laat gaan om koffie te drinken, dan komt het wel goed,’ mompelde de bejaarde vrouw. ‘Dat daar is toch niets vergeleken met toen ik als jong meisje als oorlogsvrijwilligster op het Kareliësch schiereiland werd ingezet; daar zag je echt leed en echte pijn. Mannen die op veldbedden lagen, schreeuwden en jammerden, sommige met afgerukte benen, sommige met granaatscherven in hun hoofd.’

‘Misschien kunt u dan ook daarover praten, dat zou u misschien wel goeddoen,’ stelde Anna beleefd voor, waarna ze de geüniformeer-

de agenten verzocht de oude dame naar huis te brengen.

‘Bel ook met de parochie,’ zei ze terwijl ze naar de jongere en knapper knipoogde. De man werd duidelijk van zijn stuk gebracht.

Misschien had ik toch bij de geüniformeerde politie moeten blijven, mijmerde Anna terwijl ze naar Esko Niemi keek, die uit de auto stapte.

Het uitgedunde haar van de grofgebouwde man lag vettig en onverzorgd over zijn schedel. Zijn rimpelige overhemd was in de niet-geperste broek gepropt. De knopen van het overhemd stonden strakgespannen om zijn uitdijende torso en vormden daar een tartende grijns; ook onthulden ze een strook harige buik. Het was waarschijnlijk onmogelijk om het versleten colbert dicht te doen. Esko Niemi was er met het klimmen van de jaren niet charmanter op geworden, wat mannen naar verluidt altijd juist wel deden. Vrouwen verwelkten wanneer ze in de veertig waren en mannen werden tot hun levens-eind aan toe alleen maar knapper, dat had Anna al vaak horen beweren, en ze kon er met haar verstand niet bij dat mensen, vrouwen, zulke flauwekul geloofden en voor waar hielden.

Nadat hij was uitgestapt rekte Esko eerst even zijn stijve rug, waarna hij een vreselijke hoestbui kreeg. Toen die voorbij was stak hij een sigaret op.

Hoe communiceer ik met die vent? dacht Anna, en ze voelde hoe de onzekerheid haar greep versterkte.

Esko beschutte zijn sigaret met zijn hand tegen de regen, rochelde luidruchtig en liet vervolgens een groene fluim neerdalen bij zijn voeten.

Bassza meg, wat een zwijn.

‘Ik ga nu de plaats delict en het lijk onderzoeken,’ deelde hij mee.

‘Prima, dan gaan we aan de slag,’ zei Anna.

‘Nee. Jij wacht in de auto. Je vertelt de technische recherche waar ze naartoe moeten wanneer ze arriveren. Lukt dat met jouw Fins?’

‘Esko, ik ben dus echt niet...’

‘Sinds wanneer spreek jij mij met mijn voornaam aan? Bovendien is dit een bevel. Kijk ondertussen desnoods na wie de eigenaar van die auto is. Maar zorg ervoor dat je de boel niet overhoophaalt.’

Toen hij dat had gezegd wierp hij Anna de contactsleutels toe; hij liet zijn peuk in de klodder slijm aan zijn voeten vallen en drukte die met een voetzool uit. Anna walgde.

‘De jongens van de geüniformeerde politie hebben het lijk onderzocht op een ID, dat betekent identiteitsbewijs. Dat hebben ze niet gevonden, maar de autosleutels wel. Zorg ervoor dat je niets overhoophaal’t, zei Esko alsof hij het tegen een kind had. Vervolgens tilde hij het gele lint op; hij kroop er kreunend onderdoor en liep langzaam naar het zaagselpad. Anna bleef op haar plek staan. Ze staarde naar zijn rug terwijl hij tussen de wilgenstruiken verdween en wist dat ze die man haatte. Ze kneep haar hand samen tot een vuist en deed hard haar best om niet te schreeuwen. De scherpe rand van de sleutel sneed een diepe, rode groef in haar handpalm.

Ze richtte haar blik op de eenzame Fiat. Kalmeer en handel dit naar behoren af, vermaande ze zichzelf. De verlaten en afgekoelde auto was als een voorbode van de narigheid die op het zaagselpad wachtte. Anna trok rubberhandschoenen aan en testte voorzichtig het portier van de Fiat. Het kille metaal schonk haar zelfverzekerdheid. Dit kon ze. Dit was vertrouwd. Bij de geüniformeerde politie had je af en toe de gelegenheid technisch onderzoek te verrichten op auto’s die met een verkreukelde neus en nog warme motor langs de kant van de weg werden aangetroffen. Alcomobilisten en drugsverslaafden die ervandoor waren gegaan. Gestolen spullen die in de kofferbak werden aangetroffen. De auto was een van de gangbaarste plaatsen delict waar je als misdaadonderzoeker mee te maken kreeg.

Maar ditmaal zou Anna geen misdaadonderzoek verrichten. De technische recherche zou de auto millimeter voor millimeter uitkammen. Als de wagen iets te vertellen had, dan zouden de technici het vinden. Anna zocht naar iets heel anders.

Het portier zat op slot. Anna drukte op de contactsleutel, op het knopje met een onduidelijke afbeelding van een geopend hangslot. De Fiat liet een klik horen. Ze opende de passagiersdeur. Op het eerste gezicht leek de wagen schoon. Op de donkergrijze bekleding zaten geen vlekken en er lag geen zand of troep op de vloer. In deze auto werden geen kinderen vervoerd. En geen dronkaards. Anna onderdrukte de neiging om in de wagen plaats te nemen, te luisteren naar wat die haar wilde vertellen. In plaats daarvan opende ze voorzichtig het handschoenenvakje, waar ze het kentekenbewijs aantrof.

De eigenaar van de auto was Juhani Rautio. Vaahterapolku 17. Sa-loinen.

Iemand die hier in de buurt woonde. Heel dicht in de buurt. Anna's borstkas kneep samen van opwinding.

Met tegenzin ging ze weer in haar eigen auto zitten. Ze wilde gaan kijken wat er op het hardlooppad was gebeurd.

Ze schrok op toen er op het raampje werd geklopt. Esko was teruggekeerd. Hij lurkte opnieuw aan een sigaret en gebaarde haar uit te stappen. Anna had het koud. Haar kleren waren nat geworden in de regen en daardoor beet de wind nu nog harder.

'Het kan nog even duren voordat de technische recherche hier is. Ik heb ook de forensisch arts gevraagd te komen. Je kunt nu gaan kijken.'

'Wat?'

'Ga nou gewoon kijken wat daar aan de hand is en doe niet zo lastig.'

Ineens had Anna veel zin te weigeren, om opstandig te zeggen dat ze dus écht níét ging kijken, om zich te gedragen als het kind dat Esko in haar zag. Maar wat zou het hem uitmaken als Anna niet instemde? Het zou een trap tegen haar eigen enkels zijn. Ze moest het slachtoffer met eigen ogen zien om te kunnen deelnemen aan het onderzoek. Ze was woedend maar hield zichzelf in bedwang toen ze de tevreden grijns op Esko's gezicht zag. Dit spelletje ga ik niet volgens jouw regels spelen, besloot Anna.

De gele, plastic linten van de politie wapperden in de wind alsof ze het traject voor een hardloopwedstrijd afbakenden.

Anna begon het pad af te lopen. Het zweet stond in haar handen. Haar hart bonkte. De eerste honderd meter maakte het pad een flauwe bocht het bos in, en aan het eind van het rechte stuk dat daarna kwam zag ze een bundeltje op de grond liggen dat de vorm had van een menselijke figuur. Jij hebt de finish niet gehaald, dacht ze, en heel even voelde ze hoe de kracht uit haar ledematen wegvloede. Het duizelde haar. De regen en de wind maakten dat ze het koud had.

Ze trok handschoenen aan en begon het lijk voorzichtig te onderzoeken. Een blanke vrouw, ongeveer één meter vijftien lang, gewicht misschien iets meer dan zeventig kilo. Neergeschoten met een hagelgeweer en van dichtbij. Op slag dood. Het hoofd letterlijk uiteengespat, evenals de nek. Had daar al een tijdje gelegen. Het lichaam was koud en nat na de voorbije nacht, hard en stijf door de rigor mortis. Het deed denken aan een groezelige, realistische installatie, zoals het daar op het pad lag, verstijfd maar verder volledig intact, met

alleen het hoofd geëxplodeerd tot onherkenbaar gehakt. Anna werd misselijk bij het zien van de bloederige brij, op de plek waar de dag ervoor nog een gezicht had gezeten.

Het limegroene trainingspak was door de regen donkergekleurd, de benen die erin staken waren ongeschonden maar op een akelige manier verdraaid toen de vrouw op het zaagsel ineen was gezegen. De handen waren als die van iedere willekeurige vrouw die een rondje was gaan joggen, verzorgd en schoon. De pruimkleurige nagels waren afgebeten.

Boven haar middel begon de actie. De grens was niet duidelijk te zien. Er zaten donkere spetters op het trainingspak en rode flarden waarvan de randen zich hadden vastgezogen aan de natte stof. Bij het borstbeen en de schouders was de stof niet langer groen maar bontgekleurd, met verschillende tinten roestkleur en rood. Gelukkig had de regen ook hier al de ergste contrasten verzacht. En uiteindelijk het hoofd: dat was er feitelijk niet meer. Er waren alleen spetters, die ook een stukje verderop nog op het zaagsel te zien waren. Bij nadere beschouwing kon je te midden van het bloed grijze stukjes hersenen zien. Brij. Dat onplezierige woord deed je denken aan potjes babyvoeding of haverhoutpap, maar het beschreef de aanblik wel goed. Hersenen veranderden in een brij wanneer ze uit je schedel vloeiden.

Het was een jonge vrouw, daarover bestond geen twijfel. Ze was hoogstens dertig. Waarschijnlijk nog veel jonger. Dat kon je afleiden uit de huid op de rug van de hand, die glad was als van een kind, uit de onschuldige teerheid van de ietwat mollige vingers, en uit een of ander onverklaarbaar gevoel dat Anna niet onder woorden zou hebben kunnen brengen. Het lijk ademde gewoonweg jeugd en levenslust. Zelfs de dood had die niet compleet kunnen verwoesten. Anna bekeek de rafelige nagelranden. Was je ergens nerveus over? vroeg ze in gedachten. Of bevond je je nog zo dicht bij je jeugd dat je de slechte gewoontes uit die tijd nog niet was vergeten? Hoe oud ben je eigenlijk?

Het trainingspak was heel modieus en mooi maar duidelijk afkomstig uit de supermarkt. Misschien was je nog maar net begonnen met sporten, mijmerde Anna. Aan de schoenen kon je zien dat de vrouw wel degelijk aan het joggen was geweest. Het waren niet de duurste mogelijke exemplaren, maar toch wel van een goed merk en gezien het dempingsysteem duidelijk bestemd voor hardlopen. Een zon-

dagswandelaar zou niet dit soort schoenen kopen. De zolen waren vies en enigszins versleten. Je was dus niet echt een beginner meer. Waarschijnlijk begon je al een beetje verslaafd te raken. Als Anna er- gens verstand van had, dan was dat het wel.

Maar wat maakt het nog uit, wandelend of joggend, beginner of marathonloper. 'Daar lig je nu, en je zult nooit meer ook maar één enkele stap zetten,' fluisterde Anna, vechtend tegen een gevoel van beklemming dat zich naar de oppervlakte probeerde te dringen.

Voorzichtig bevoelde ze de huid van de dode vrouw, daar waar tus- sen een opgetrokken broekspijp en een strak zittende tennissok een enkel te zien was, als een klein podium. De huid was gebruind, glad en koud, helemaal klaar voor de voorstelling. Er prikten zelfs geen beginnende stoppeltjes in Anna's hand toen ze het been van de vrouw voorzichtig streelde. Heb je je benen vlak voordat je ging hardlopen nog geschoren? Waarom? Zelf doe ik dat tenminste altijd pas na mijn rondje, onder de douche. Anna maakte een aantekening in haar no- titieboekje.

Ze wist dat de geüniformeerde politie de zakken van het trainings- pak had doorzocht, en Esko waarschijnlijk ook. En de mensen van de technische recherche zouden dat zeker nog gaan doen. Maar zelf wil- de ze ook zien wat de dode bij zich droeg. Voorzichtig opende ze de ritssluiting. Huisdeursleutels, natte zakdoekjes. Een dun, leren bandje met een hanger eraan: een plat, zwart, op een steen lijkend geval waar een vreemde, met veren versierde gedaante op stond. Een mobieltje waarvan de batterij nog een paar streepjes overhad.

Anna wierp een steelse blik over haar schouder om te controleren of er niemand aankwam en bladerde toen snel door de berichtjes en de gesprekken. Laatste keer gebeld op 21.8 om 11.15, mama. Laatste ontvangen gesprek op 21.8 om 18.27, onbekend nummer. Het werd Anna koud rond het hart. Ontvangen berichten: leeg, verstuurde be- richten: leeg. Wie heeft jou gisteravond gebeld? En waarom zijn alle sms'jes verwijderd?

Ze doorzocht de grond rond het lijk. De spetters lagen vrij ver ver- spreid. In de onmiddellijke nabijheid van het lichaam waren ze deels duidelijk herkenbaar maar verderop gingen ze op in het bruinachtige zaagsel, versmolten ze in de regen. Daar zou de technische recherche nog een dobber aan hebben. Zouden ze erin slagen ook maar iets terug te vinden wat door de dader was achtergelaten? Een haar? Een

klodder spuug? Een vezel? Het was in elk geval onmogelijk om met het blote oog een afzonderlijke voetafdruk te onderscheiden. Anna richtte haar blik op naar de lucht. Ze likte de druppels die op haar lip vielen af. 'Je wist de sporen uit,' fluisterde ze tegen de regen. 'Spoelt de aanwijzingen weg.' Vervolgens liet ze haar blik over het bos glijden dat zich onverzettelijk rond de plaats delict uitstreckte. Jij stil landschap. Je ziet alles en toch zwijg je.

'Welke gek moordt er met een hagelgeweer?' zei Anna tegen Esko nadat ze was teruggekeerd op de parkeerplaats. Ze had besloten haar best te doen. Te praten. Te communiceren. Te doen alsof er niets was gebeurd.

Met ingedeukte wangen zoog Esko aan zijn sigaret; hij staaarde langs Anna heen het bos in.

'Dat geeft echt een gigantische knal,' ging ze verder, en ze probeerde vriendelijk te klinken.

'Welke dag is het vandaag?' vroeg Esko.

Anna schrok. Het praat tegen me.

'De tweeëntwintigste,' antwoordde ze.

'En van welke maand?'

'Heb je alzheimer?'

'Zeg nou gewoon welke maand en zit niet te kloten.'

'Augustus natuurlijk.'

'Inderdaad.'

'Inderdaad? En dus?'

'Wel godverdomme,' zei Esko terwijl hij zijn peuk op de grond gooi-
de. Anna zag dat er minstens vijf stuks lagen.

'De eendenjacht is de twintigste begonnen, oftewel eergisteren. Weet juffrouw Hoofdagent toevallig ook waar eenden mee worden geschoten?'

Anna zweeg even en zei toen: 'Ja.'

'En let even op waar dit godvergeten hardlooppad gelegen is.'

'Klopt,' zei Anna, en ze verplaatste haar blik in westelijke richting. De lichte bries voerde geen geruis mee door het bos, maar je kon de nabijheid van de zee gewaarworden in de zilte geur van de vochtige lucht, in de kleine jeneverstruiken en dichtbegroeide wilgenbosjes die eruitzagen als een ondoordringbare, groene muur.

'Oftewel, ik kan me heel goed voorstellen dat ik voor een hagelge-

weer zou kiezen als ik iemand in de buurt van het strand zou moeten vermoorden, 's avonds en op het hoogtepunt van de eendenjacht. Niemand hier die er ook maar de geringste aandacht aan schenkt, hoe hard het ook knalt,' zei Esko, en als om zijn woorden te onderstrepen klonken er uit de richting van de zee drie schoten.

'Mis. Als de eerste twee niet raak zijn, dan wordt het 'm niet meer. Totaal onzinnige dingen wat dat betreft, die semiautomatische gevallen.'

'Jaag je zelf ook?' vroeg Anna. 'Bij ons is dat een vrij elitaire hobby, daar waar ik vandaan kom, bedoel ik,' zei ze aftastend.

Esko zei niets. Hij staaarde alleen maar met een chagrijnig gezicht naar de gele auto op de parkeerplaats; op de voorruit zat een mozaïek van rommel dat de bomen hadden laten vallen.

'Gisteravond regende het harder dan nu,' zei hij vervolgens.

'Gisteren regende het de hele dag tamelijk hevig. En 's avonds stak er een stevige wind op.'

'Welke gek gaat er met zulk weer nou joggen?' zei Esko terwijl hij een nieuwe sigaret opstak.

'Jij in elk geval niet,' zei Anna zo zachtjes dat hij het niet kon horen.